

KRÖNIKA

Skatten Sveriges religion

"Höga skatter *per se* har kommit
att omges med helig glans"

Fisken känner icke vattnet, säger ett kinesiskt ordspråk. Man kan travestera att svensken känner icke Sverige. Det vill säga hur enastående och ensamstående vårt land är i Europa och världen.

Endast här kan statsministern belåtet tillkänna att folket i gåva av staten ska få njuta av världens högsta skatter – om det kommer an på honom – för evärdlig tid.

Bara en marginaliserad höger orkar ännu klaga över skatterna. Förutom Mats Johansson i Svenska Dagbladet jämrar den sig mest privat vid sina *Stammtische*, som tysken säger när han vill häna åsiktsbildning utanför de etablerade kanalerna. Icke marginaliserad höger bor inte här längre.

För övrigt tackar majoriteten och tar emot. Höjda skatter ger som bekant mer pengar i plånboken, enligt en härstades allmänt godtaggen logik som skiljer sig från den klassiska aristoteliska. Inom den är ännu inte minus vordet plus, inget kan både vara och icke vara. En antik logik som nuförtiden ligger till grund för datorernas nollor och ettor. Perssons logik kanske inte duger till att driva datorer, men den gör svenska väljare lyckliga.

BORTSETT FRÅN SKATTEPROBLEMATIKEN i sig, är den intressanta metafrågan: varför? Varför kan en svensk statsminister öka sina väljarsympatier genom att öka skatterna eller åtminstone skryta med att de inte ska sänkas? Varför är majoriteten av svenskarna i detta avseende så olika de andra drygt sex miljarder människorna? Till och med i det socialdemokratiskt dominerade Europa talar Perssons kolleger endast om skattesänkning.

Denna svenska egenhet borde vara föremål för mentalitetshistorikers och sociologers grubblerier över hur det blev så att en massiv majoritet av svenskar solidariserar sig med en världsbild där höga skatter är fundamentet för välfärd.

Eller borde man säga religion? En möjlig hypotes är att vår särkultur har en särskild dragning åt en messiansk fromhet som har tagit sig olika uttryck under olika tider. En gång var det försvaret av protestantismen som var kärnan i de minnen från fornstora dar våra fäder kände sig trona på.

Under förrförra seklet följde Folk rörelsesverige. En mäktig väckelseväg rullade över landet. Laestadianer, nykterhetsvänner, frikyrkor följdes av socialdemokratin.

Socialdemokratin blev under 1900-talet vårt öde och vår statskyrka.

– Du måste förstå att socialdemokratin inte är ett politiskt parti i vanlig mening, det är en kyrka, sade en gång Ebbe Carlsson till mig.

SOCIALDEMOKRATINS ROLL som sekulär religion kulminerade under Olof Palme. Då var det messianska draget i rörelsen som störst. Rörelsen hade en mission bortom haven. Till förmån för avlägsna socialistiska diktaturer bar de svenska skattebetalarna den röde mannens börda med hänförelse. De inrikespolitiska motsättningarna hade då en temperatur nära religionskrigens hetta. Olof Palme blev älskad och hatad som en kontroversiell sektledare.

Sedan Palmes tid har socialdemokratin svalnat, och här därför fått avsta många procent av väljarsympatierna till ytterlighetspartier. De förstår bättre att sätta målen tillräckligt långt utanför förnuftets tränga gränser för att tillfredsställa behovet av utopisk väckelsefromhet.

Så har, märkligt och enastående nog, höga skatter *per se* kommit att omges med helig glans. I den moderna sekulära väckelserörelse som dominerar landet har höga skatter ersatt den avlagda kristendomens masochistiska frosseri i försakelse och underkastelse. Högskattestaten har kultförklarats och ställts över utvärderingen av dess effekter på medborgarnas välfärd och lycka. Höga skatter är en del av kulturen i de svenska talibanernas av omvärlden oförstådda enklav.

LARS FIMMERSTAD

Hustrun bakom Alcalás artiklar

Som om inte alla sorgliga lögner i Jesús Alcalás liv som har avslöjats under rättegången räcker, avslöjas nu också att det var hustrun som låg bakom hans artiklar.

Det var en maratonrättegång som inleddes med en till synes mycket segerviss Jesús Alcalá, som kom släntrande uppför trapporna till Stockholms tingsrätt och förbi ett medieuppbåd som sällan har setts i de lokalerna. Han log åt alla, men sade inte ett enda ord till någon. Tre veckor och tolv rättegångsdagar senare var det en böjd, sammanbiten och närmast bruten man som ganska hålogd lämnade salen i väntan på båda siders slutpläderingar.

Stjärnadvokaten Leif Silbersky sammanfattade sin syn på mediebevakningen med orden "om man spottar tillräckligt länge på en sten blir den våt".

Under rättegångens första dagar hölls förhandlingarna i sal 17, som är tingsrättens säkerhetssal, på grund av medieuppbådetets storlek. I en paus sade advokat Per Stadig, som var styrelsekollega med Alcalá i Internationella juristkommissionen: "Det här har drivits alldeles för långt från båda sidor." Men han vill inte närmare precisera vad han menar, utan ler bara undvikande. När advokat Birgitta Lind efter tredje dagens förhandling fick frågan hur Juristkommissionen kunde låta sig luras så enkelt, skakar hon bara på huvudet och går därifrån.

Lätränkade försvarare

Under de första dagarna i rätten är det ganska tunnslätt med de personer som tidigare så frenetiskt har försvarat Alcalá i olika kulturartiklar. Det är framför allt skådespelaren Etienne Glaser och författaren Ingrid Sjöstrand, som tillsammans med Siv Widerberg sitter på åhörarplats. Sjöstrand suckar ofta ljudligt över åklagarnas sakframställan och viskar halvhögt "måste han ta med varendeta!", när åklagaren Gunnar Stetler visar upp Alcalás mejlkorrespondens på storbildsskärm.

Det är en korrespondens som många gånger vimlar av språkliga felaktigheter, tvärtemot den bild Silbersky gärna vill visa upp av Alcalá som en skicklig skribent och stilist.

En lång rad personer uppger nu att Jesús Alcalá inte var ensam om sina uppmärksammade artiklar. Bakom honom fanns hela tiden hans hustru, Astrid Flemberg-Alcalá. Hon var hela tiden den som tvättade och redigerade hans manuskript och hade därmed också ett avgörande inflytande på innehållet. En

De första dagarna såg Jesús Alcalá tämligen oberörd när h

person som tidigare befann sig i familjen Alcalás närhet säger i dag att "Astrid fanns bakom Jesús ända från första början, när han började skriva artiklar".

Detaljerat försvarstal

Hans eget försvarstal inför rätten är både omständligt och bemängt med detaljer – det tog mer än 30 minuter innan han ens berörde den första av sammanlagt tio åtalspunkter.

När sedan Alcalá förhörs påminner hans svar om det vanligaste svar som gavs under Iran-Contrastförhören sommaren 1987: "Jag minns inte." En sorts bekvämlighetens svar för att skydda sig själv.

I en paus säger en radioreporter: "Alltså, allt detta kan inte bara vara en slump." Och en tv-reporter fyller i: "Jag känner mig alldeles modfärd. Han som betydde så mycket för oss journalister."

När så till sist den kanske mest graverande åtalspunkten kommer upp, den om påstådd urkundsförfälskning i fallet med den påstådda skrivelser från professor Suzanne Wennberg – den som skulle ha dömt ut hela förundersökningen som undermålig – sitter Alcalá helt orörlig med ansiktet stöttat mot vänster tumme och pekfinger. Högerhandens tumme är hårt inklädd mellan handens pekfinger och långfinger, handens knogar är hårt vitnade och han är stelt katatonisk i sitt kroppsspråk.

Wennberg säger mot slutet av förhöret med henne att Alcalá, när hon konfronterade honom med den påstådda skrivelser, sade till henne: "Du får nöja dig med mina lögner. Förresten kan Silbersky förklara, det kanske han gör någon gång." Det var den skrivelse som återfanns på Alcalás hårdisk, men som han själv inte vill känna vid. "Jag blir så äcklad av att läsa det där ... att någon kan lägga sådana ord i min mun", sade Wennberg.

Detta var mannen som lögnaktigt sade sig vara docent i juridik, felaktigt påstod att han hade en gästprofessur i Zürich och lika lögnaktigt hävdade att han var ordförande i Inter-

Suzanne Wennberg.

"Alcalá blev till en frusen stillbild av en man som har krossat och pulveriserat sig själv"